

Feitenblad Gemeente De Wolden

Drentse Onderwijsmonitor

Kerncijfers uit de periode
2017-2023

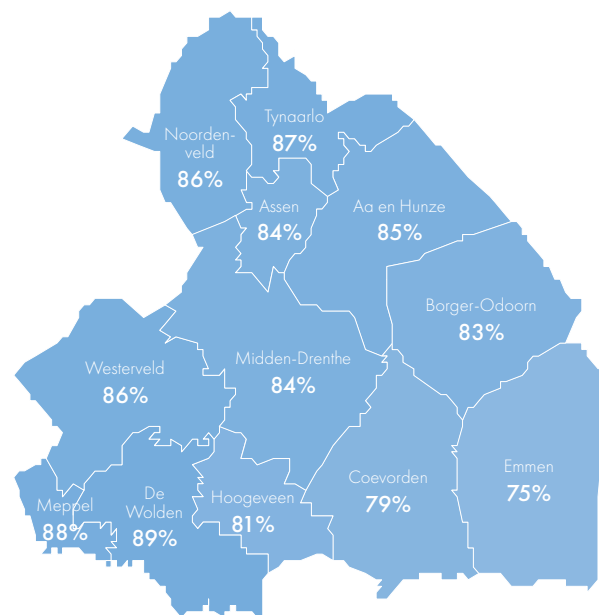
De Drentse Onderwijsmonitor is sinds april 2019 online te raadplegen via de website van Trendbureau Drenthe (trendbureaudrenthe.nl/drentse-onderwijsmonitor). De gepresenteerde gegevens en de interactieve visualisaties geven een beeld van het Drentse onderwijs en de prestaties van Drentse leerlingen. We kijken naar trends en ontwikkelingen op provinciaal en gemeentelijk niveau, voor zover mogelijk in relatie tot het landelijke beeld. In deze feitenbladen zijn de meest recente cijfers waarover we begin 2023 beschikken voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de regiegroep Drentse Onderwijskwaliteit. Zij hoopt dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Peuters met kinderopvangtoeslag in de kinderopvang

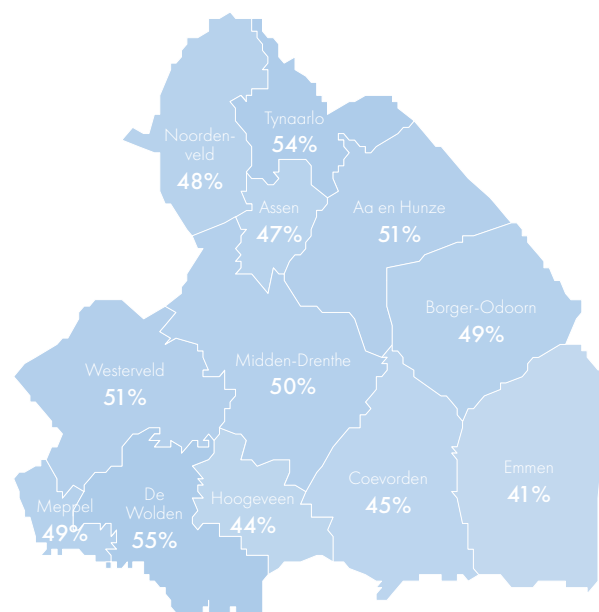
In de eerste levensjaren wordt een belangrijke basis gelegd voor de ontwikkeling van kinderen. We weten dat het juist in deze periode belangrijk is om kinderen een goede pedagogische omgeving te bieden. Door deelname aan vroeg- en voorschoolse educatie neemt de kans op schoolsucces toe. Deelname aan een pedagogisch groepsprogramma kan ook compenseren voor een minder optimale thussituatie.

Wanneer ouders gebruik willen maken van kinderopvang, kunnen zij aanspraak maken op de kinderopvangtoeslag (KOT). Hiervoor moeten zij aan een aantal criteria voldoen. Zo moeten beide ouders werken en/of studeren. Ouders die hiervoor niet in aanmerking komen, zijn afhankelijk van de subsidieregeling die hun gemeente heeft getroffen. De meeste peuters in een kinderopvangvoorziening (ongeveer driekwart) maakt gebruik van een kinderopvangtoeslag. Op de bovenste kaart zien we dat 89% van de peuters in De Wolden ouders heeft die recht hebben op kinderopvangtoeslag. Op de andere kaart is te zien dat 55% van de peuters in de gemeente daadwerkelijk gebruik maakt van de kinderopvangtoeslag en op de kinderopvang zit.

Aandeel 2,5- tot 4-jarigen in huishoudens met recht op kinderopvangtoeslag

Aandeel 2,5- tot 4-jarigen met kinderopvangtoeslag in de formele kinderopvang

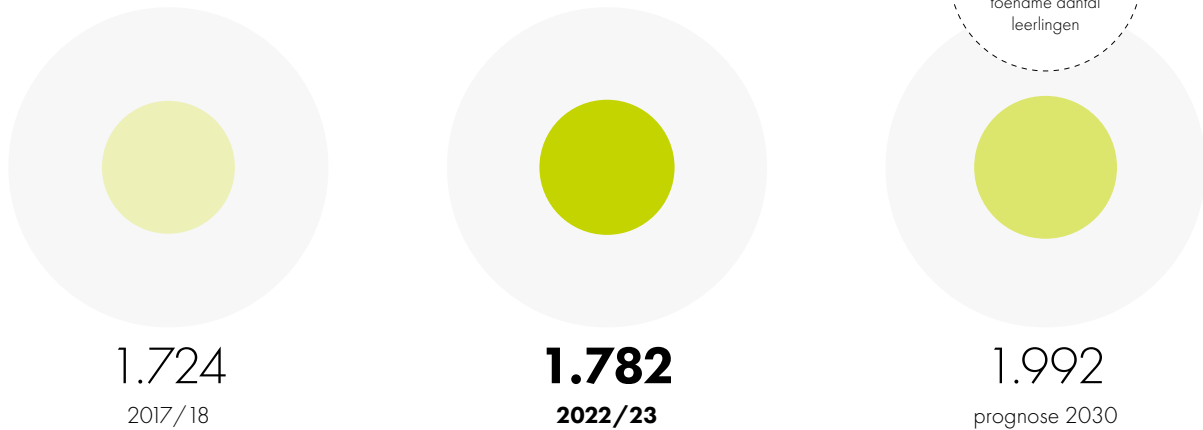

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente De Wolden

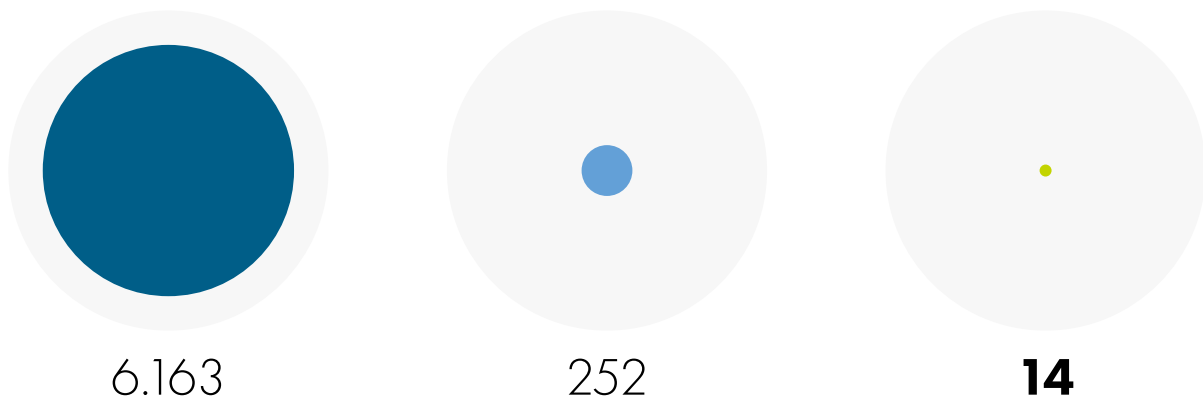
Gemeente De Wolden heeft 14 basisscholen. Het gemiddeld aantal leerlingen per school is gelijk aan het vorige jaar: 127. De gemiddelde schoolgrootte is hiermee lager dan in Drenthe (149) en Nederland (222).

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2017/2018 met 3% toegenomen. In de hele provincie is het aantal leerlingen gedaald (-7%). Prognoses van DUO (o.b.v. 2021) voorspellen voor 2030 een verdere toename van het aantal leerlingen op de basisscholen tot ongeveer 1.992, een toename van 12%.

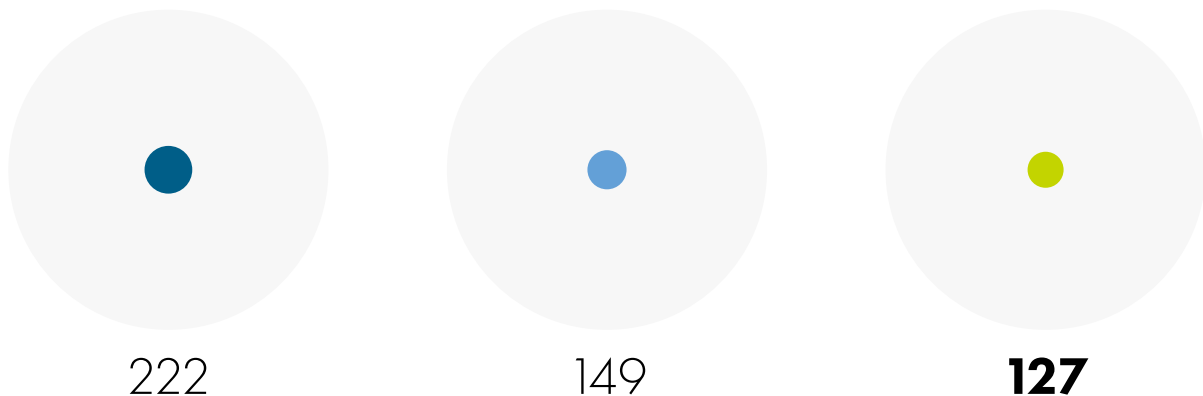
Aantal leerlingen op basisscholen op 1 oktober 2022

Aantal basisscholen op 1 oktober 2022

Gemiddeld aantal leerlingen per basisschool op 1 oktober 2022

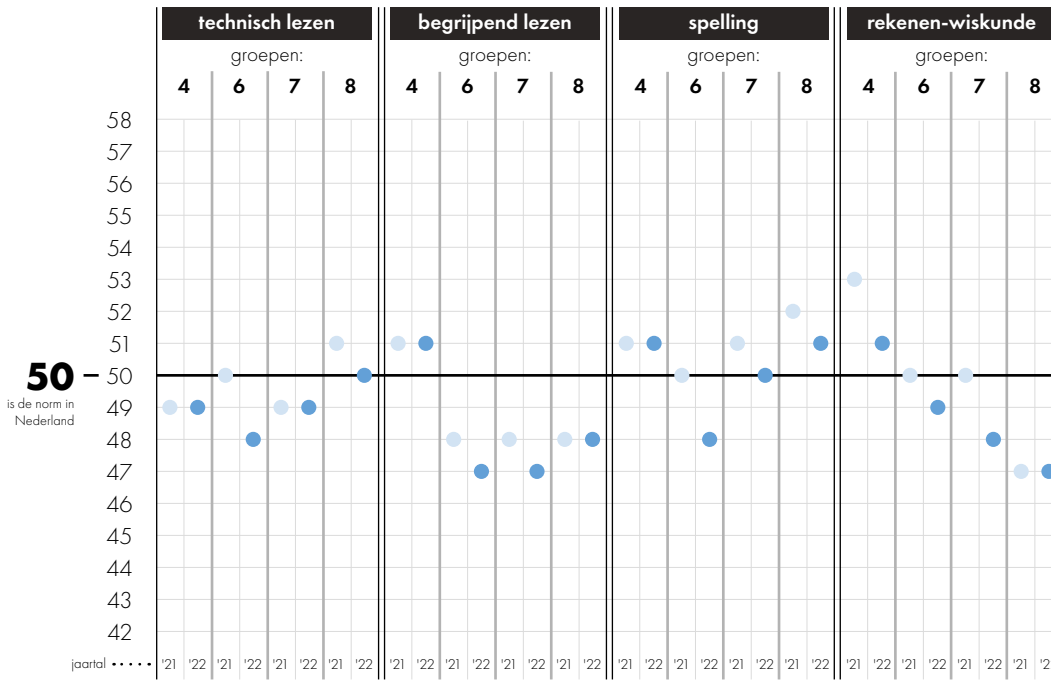

Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 92% in 2021/22.

Citotoetsen: de resultaten van 2021 en 2022

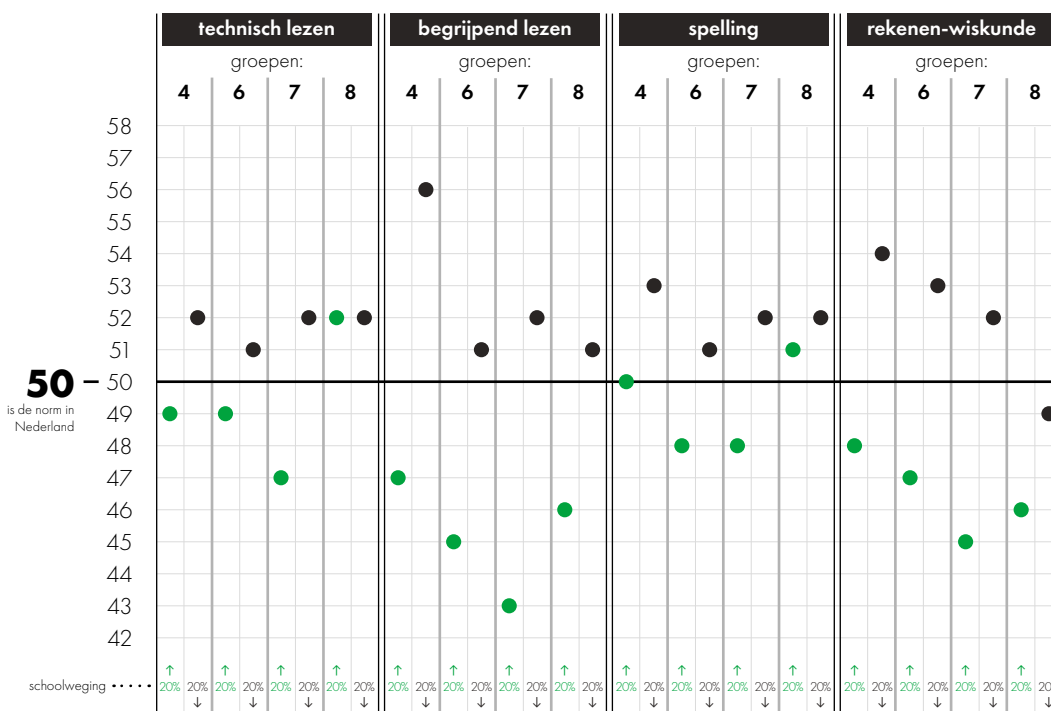
Drenthe 2021 ● Drenthe 2022

Voor sommige gemeenten lag het aantal toetsresultaten te laag om betrouwbare uitspraken te doen op gemeentenniveau. Daarom laten we in de figuren hiernaast alleen de resultaten op provincieniveau zien. Voor sommige gemeenten zijn de resultaten op gemeentenniveau wel in de online Drentse Onderwijsmonitor te vinden. Naast het provinciale overzicht, maken we een vergelijking tussen Drentse scholen met een (zeer) hoge en (zeer) lage schoolweging. Leerlingen op scholen met een hoge schoolweging hebben over het algemeen meer leerachterstanden opgelopen ten gevolge van de coronacrisis.

De resultaten van scholen met een hoge en lage schoolweging

20% scholen met de hoogste schoolweging ● 20% scholen met de laagste schoolweging

Bron: Drentse scholen via toetsservice CED, 2022

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de Citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe Drentse leerlingen het ervan af hebben gebracht.

Technisch lezen

De scores van groep 4 en 7 zijn gelijk aan die in het voorgaande schooljaar. Beide groepen blijven daarbij net onder de landelijke norm presteren. In groep 6 zijn de gemiddelde prestaties afgenomen met twee punten ten opzichte van 2021. Daardoor scoort groep 6 in 2022 onder de landelijke norm. Groep 8 scoort gelijk aan de landelijke norm. In 2021 scoorde groep 8 daar nog iets boven.

Begrijpend lezen

In de groepen 6 en 7 zijn de prestaties voor begrijpend lezen iets verslechterd ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Hierdoor scoren deze groepen beide drie punten onder de landelijke norm. Groep 4 en groep 8 scoren even hoog als in 2021. Groep 4 heeft een gemiddelde score van 51, één punt boven de landelijke norm. Groep 8 scoort twee punten lager dan de landelijke norm.

Spelling

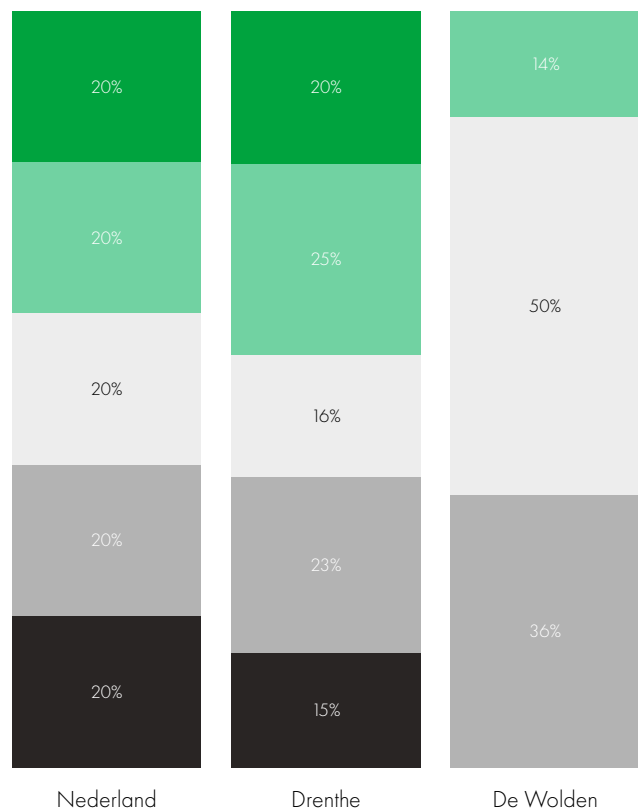
De prestaties voor spelling zijn in de groepen 6, 7 en 8 iets afgenomen ten opzichte van het voorgaande schooljaar. In de groepen 7 en 8 gaat dat om één punt, in groep 6 zijn dat twee punten. In groep 4 is de gemiddelde score gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Groep 6 scoort twee punten onder de landelijke norm. De andere drie groepen scoren op of boven de landelijke norm.

Rekenen en wiskunde

Op rekenen en wiskunde scoren de groepen 4,6 en 7 lager dan in het voorgaande schooljaar. In groep 8 is de gemiddelde score even hoog als in 2021. De gemiddelde score in groep 8 ligt echter wel onder de landelijke norm. Net als de scores van de groepen 6 en 7. Groep 4 scoort op rekenen en wiskunde nog net boven de landelijke norm.

Schoolweging

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent ieder jaar voor elke basisschool de schoolweging. De schoolweging loopt op van 20 tot 40. Hoe hoger de schoolweging, des te complexer de leerlingenpopulatie van een school. Gemeente De Wolden heeft 14 basisscholen, waarvan geen in de categorie met de minst complexe leerlingenpopulatie (laagste schoolweging) en ook geen scholen in de categorie met de meest complexe leerlingenpopulatie (hoogste schoolweging).

- 20% scholen met de hoogste schoolweging *
- 20% scholen met een schoolweging boven het landelijk gemiddelde
- 20% gemiddelde schoolweging
- 20% scholen met een schoolweging onder het landelijk gemiddelde
- 20% scholen met de laagste schoolweging **

* Meest complexe leerlingenpopulatie

** Minst complexe leerlingenpopulatie

Bron: CBS, 2022

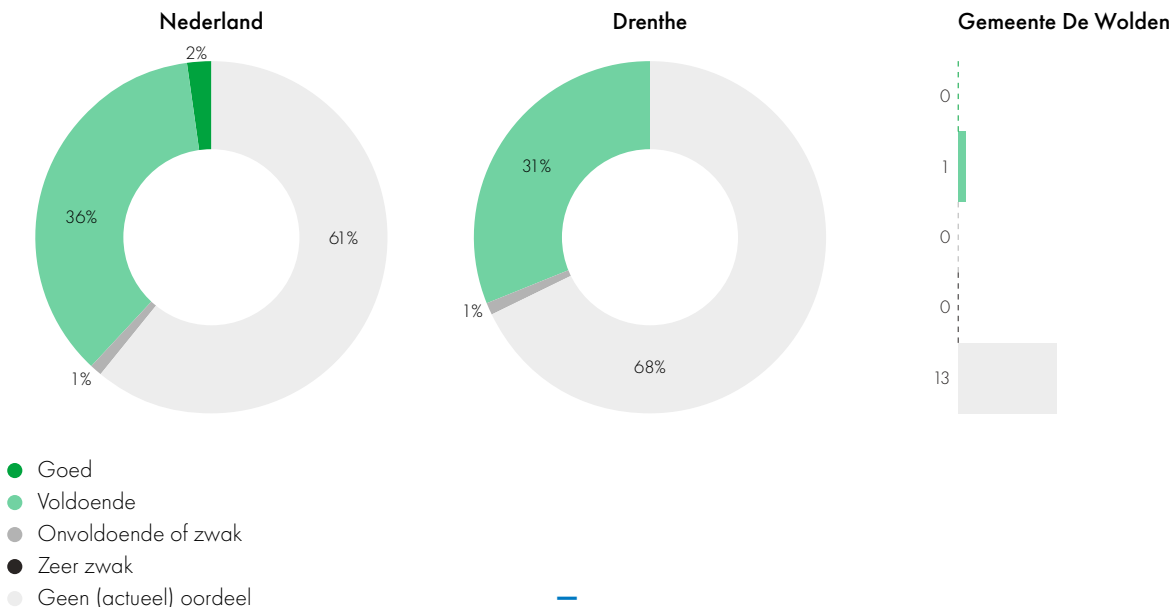
— **Leerlingen op scholen met een hoge schoolweging scoren op alle onderzochte vakken en groepen gemiddeld lager dan leerlingen op scholen met een lage schoolweging. Op de scholen met een hoge schoolweging ligt de gemiddelde score in groep 8 alleen voor technisch lezen en spelling boven de landelijke norm. Scholen met een lage schoolweging scoren op bijna alle onderdelen op of boven de landelijke norm. Alleen de prestaties voor rekenen en wiskunde in groep 8 liggen op deze scholen onder de landelijke norm. Voor begrijpend lezen en rekenen en wiskunde zijn de verschillen tussen scholen met een hoge en lage schoolweging het grootst.**

—

Kwaliteit van het onderwijs: het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op scholen en het financieel beheer bij besturen. Sinds 1 augustus 2017 is er het Vernieuwd Toezicht. De hier gepresenteerde gegevens bevatten een mix van (nieuwe) oordelen en (oude) arrangementen.

Oordeel van de Inspectie van het Onderwijs (per september 2022)

Eind 2022 heeft geen enkele school in de gemeente De Wolden van de Inspectie van het Onderwijs het oordeel 'onvoldoende/' 'zwak' of 'zeer zwak' gekregen. Een jaar eerder was dat ook het geval.

In 2009 waren er in Drenthe 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Die afname werd tot 2016 gerealiseerd. Sindsdien zien we een wisselend beeld. Per september 2021 zijn er geen zeer zwakke scholen in Drenthe. Er zijn 3 scholen met het oordeel 'onvoldoende/ zwak' in de provincie (een jaar eerder was dat ook het geval).

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2022

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat ze ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband PO2203, waaronder ook De Wolden valt, 1,3% (landelijk 1,9%) en iets hoger dan vorig jaar. Het aandeel leerlingen in het speciaal basisonderwijs is iets lager dan vorig jaar, namelijk 2,7% (landelijk 2,4%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

Nederland

	2021/22	2022/23
sbao	2,5%	2,4%
so	1,8%	1,9%

PO2203 De Wolden e.o.

	2021/22	2022/23
sbao	2,9%	2,7%
so	1,2%	1,3%

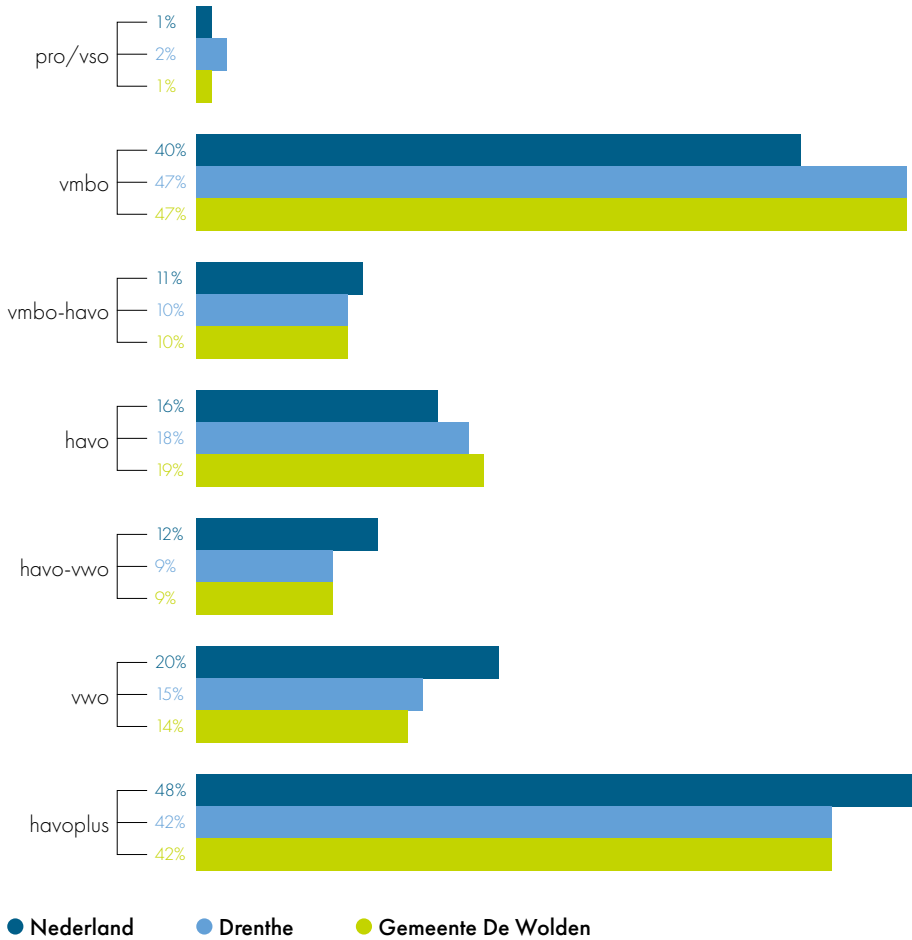
PO2203 = Meppel, Hoogeveen, De Wolden, Westerveld, Steenwijkerland, deel Staphorst en Zwartwaterland (Overijssel)
sbao = speciaal basisonderwijs, so = speciaal onderwijs

Bron: DUO, 2023

Het schooladvies in groep 8

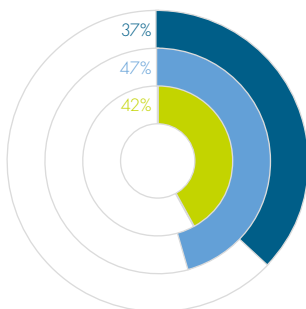
Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. 42% van de leerlingen in de gemeente De Wolden kreeg in 2022 een havoadvies of hoger. Dat is even veel als gemiddeld in Drenthe.

Schooladviezen 2022

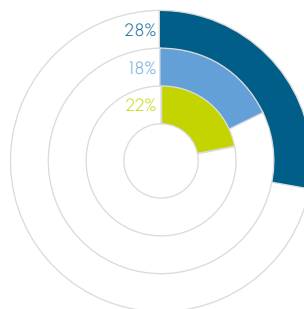

Bron: DUO, 2023

eindtoets hoger dan schooladvies

herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

Heroverwegingen en bijstellingen

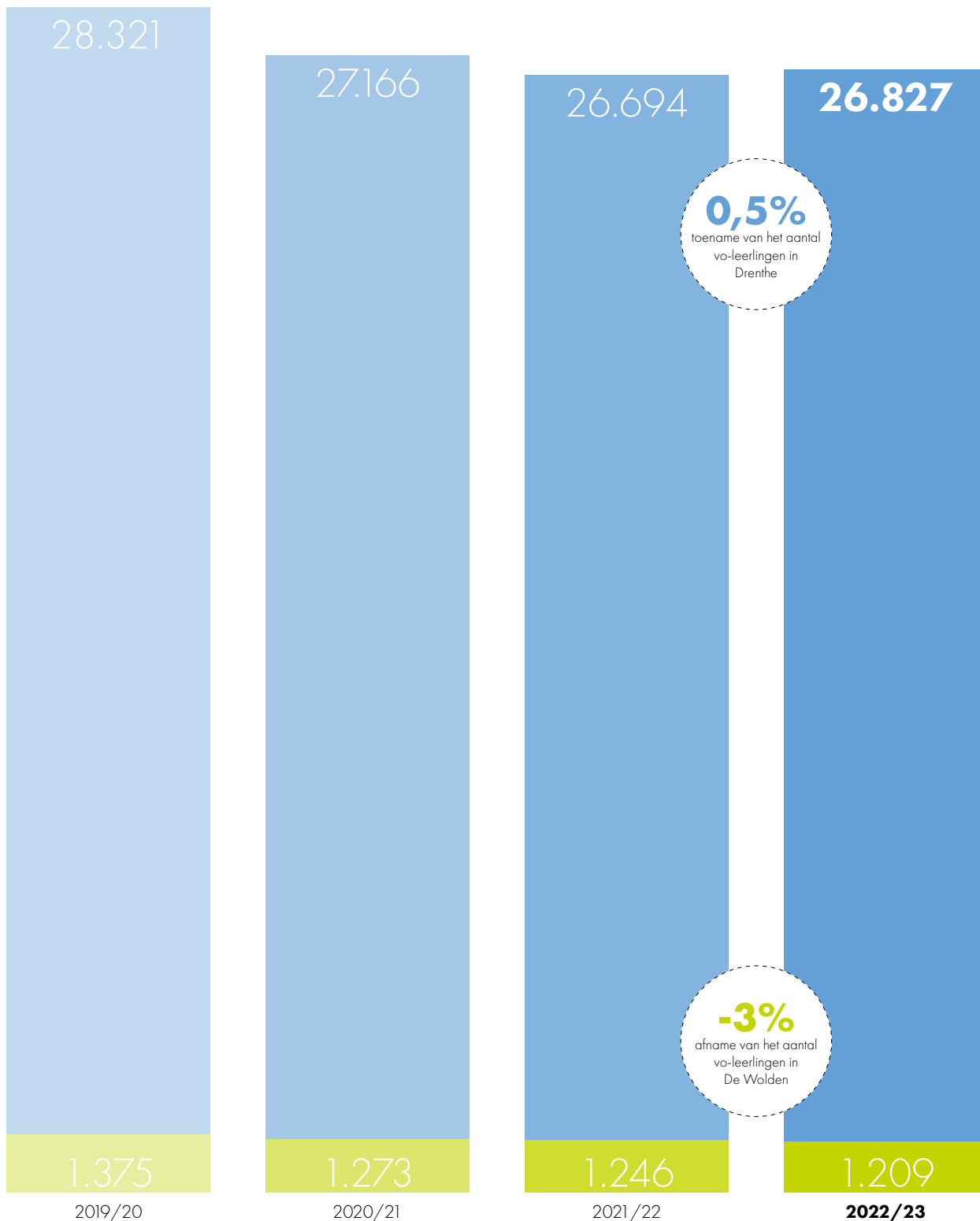
Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

● Nederland ● Drenthe ● Gemeente De Wolden

Bron: DUO, 2022

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in gemeente De Wolden is afgenomen met 3% ten opzichte van vorig jaar (van 1.246 naar 1.209). Drenthe als geheel noteert een toename van minder dan 1%. Het aantal leerlingen nam toe van 26.694 in 2021/22 naar 26.827 in 2022/23.

Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs

●●● Drenthe
●●● Gemeente De Wolden

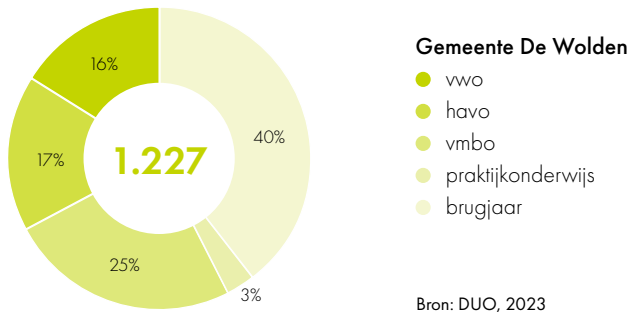
Bron DUO, 2022

Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

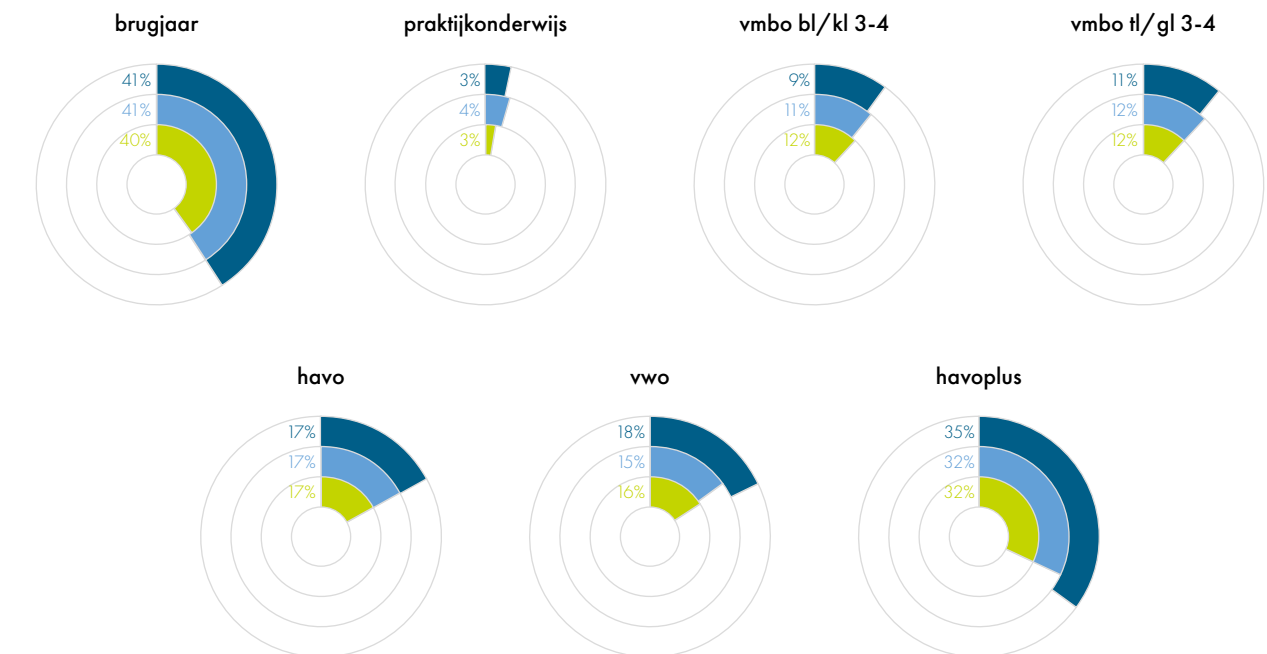
Voor De Wolden geldt dat 40% van de jongeren in het voortgezet onderwijs in een brugklas zit. Vijfentwintig procent van de jongeren volgt een vmbo-opleiding. Zeventien procent volgt havo en 16% vwo. Drie procent volgt praktijkonderwijs.

Onderwijssoort vanaf het brugjaar, voor jongeren uit de gemeente De Wolden

Een vergelijking met Drenthe en Nederland: het aandeel jongeren woonachtig in De Wolden dat minimaal havoniveau doet, is gelijk aan het gemiddelde in de provincie en iets lager dan landelijk.

Aandeel leerlingen per onderwijssoort naar woongebied in schooljaar 2021/22 (alle leerjaren)

● Nederland ● Drenthe ● Gemeente De Wolden

Bron: DUO, 2023

De Drentse Onderwijsmonitor kunt u vinden op de website van Trendbureau Drenthe: www.trendbureaudrenthe.nl/drentse-onderwijsmonitor

Vereniging van Drentse Gemeenten
www.vdgdrenthe.nl

Regiegroep
Drentse Onderwijskwaliteit

Provincie Drenthe
www.drenthe.nl

Trendbureau Drenthe
www.trendbureaudrenthe.nl